

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

13 листопада протокол № 9

Голова вченої ради

проф. НАМНУ України

професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на
формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та
лікування»
освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії

галузі знань	22 Охорона здоров'я (код та назва галузі знань)
спеціальності	221 Стоматологія (код та назва спеціальності)
рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) (вказати рівень вищої освіти)
форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна (зазначити форму навчання)
тривалість навчання	3 кредити, 90 годин
мова навчання	Державна

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та лікування» для підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія».

РОЗРОБНИКИ:

Дрогомирецька	завідувач кафедри ортодонції НУОЗ України імені
Мирослава Степанівна	П. Л. Шупика, д. м. н., професор
Поляник Наталія	доцент кафедри ортодонції НУОЗ України імені
Ярославівна	П. Л. Шупика, к.м. н., доцент
Острянко Володимир	доцент кафедри ортодонції НУОЗ України імені
Іванович	П. Л. Шупика, к.м. н., доцент
Ткаченко Юлія	доцент кафедри ортодонції НУОЗ України імені
В'ячеславівна	П. Л. Шупика, к.м. н., доцент
Аршинніков Роман	асистент кафедри ортодонції НУОЗ України
Сергійович	імені П. Л. Шупика, к.м. н.
Сухомлинова Тетяна	Асистент кафедри ортодонції НУОЗ України
Ярославівна	імені П. Л. Шупика, к.м. н.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Волосовець Т. М., доктор медичних наук, професор, професор кафедри стоматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Гуменюк О. П. Директор КНП «Київська стоматологія»

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та лікування»

схвалена:

-на засіданні кафедри ортопедичної стоматології, цифрових технологій та імплантології протокол № 8 від «5» жовтня 2024 року

Завідувач кафедри [підпис] д. м. н., професор Мирослава ДРОГОМИРЕЦЬКА

-на засіданні вченої ради стоматологічного факультету протокол № 8 від «08» жовтня 2024 року

Декан факультету [підпис] д. мед. н., професор Ірина ТРУБКА

ПОГОДЖЕНО

Голова Постійно діючої комісії вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика з наукової діяльності та навчально-методичної роботи з вищої освіти, протокол № 8 від «9» жовтня 2024 року

Наталія САВИЧУК

© Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, 2024

© Дрогомирецька М. С., 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та лікування» є вибірковою компонентою освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії.

Загальний опис навчальної дисципліни подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання		
		очна денна	очна вечірня	заочна
Кількість кредитів - 3 Статус дисципліни <u>вибіркова компонента</u> <u>освітньо-наукової</u> <u>програми</u> Загальна кількість годин - 90 год. Розподіл годин для: (вказати години) - денної форми навчання: аудиторних – 68 самостійної роботи – 22 - вечірньої форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи – 46 заочної форми навчання: аудиторних – 22 самостійної роботи – 68	Галузь знань <i>Охорона здоров'я</i>	Вибіркова компонента ОНП		
	Спеціальність <i>Стоматологія</i>	Рік підготовки		
		2	2	2
		Семестр		
		4	4	4
	Освітній ступінь <i>доктор філософії</i>	Лекції		
		40	24	14
		Практичні		
		28	20	8
		Самостійна робота		
		22	46	68
		Система контролю: • Система контролю: • Поточний контроль: індивідуальні роботи, тестування, презентації, модульні контрольні, аналіз наукових публікацій, критичний огляд літератури • Підсумковий контроль: залік із захистом наукового проєкту		

Навчальна програма вибіркової дисципліни «Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та лікування» призначена для підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Програма проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУОЗ України імені П.Л. Шупика з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня, Закону

України «Про вищу освіту» та принципів системи безперервного професійного розвитку у галузі охорони здоров'я.

Мета дисципліни: поглиблення теоретичних знань та практичних навичок щодо впливу загального фізичного розвитку та різних етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій (ЗЩА), оволодіння сучасними методами їх діагностики, профілактики та лікування, формування комплексного підходу до ортодонтичної допомоги пацієнтам різних вікових груп, необхідних для науково-дослідної, педагогічної та клінічної діяльності доктора філософії.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- Систематизація знань щодо особливостей росту та розвитку зубощелепної системи в різні вікові періоди.
- Поглиблення розуміння етіології та патогенезу зубощелепних аномалій, зокрема ролі загального фізичного розвитку, спадковості, шкідливих звичок та функціональних порушень.
- Оволодіння сучасними методами діагностики ЗЩА, включаючи клінічні, антропометричні, цефалометричні та функціональні методи дослідження.
- Формування вмінь щодо планування комплексного лікування ортодонтичних хворих з використанням сучасних апаратних, хірургічних та ортопедичних методів.
- Розвиток навичок організації профілактики ЗЩА та деформацій на різних рівнях, включаючи диспансеризацію.
- Опанування принципів міждисциплінарної взаємодії при лікуванні пацієнтів із зубощелепними аномаліями та вродженими вадами розвитку.
- Розвиток здатності до наукового аналізу ефективності різних методів діагностики, профілактики та лікування ЗЩА.

Програма охоплює обсяг як теоретичних, так і практично-прикладних знань, вмінь і навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності доктора філософії у галузі ортодонтії та суміжних спеціальностей.

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та лікування» є вибірковою дисципліною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія» у Національному університеті охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти поглиблених знань, практичних умінь і наукових компетентностей у сфері етіології, діагностики, профілактики та лікування зубощелепних аномалій, з урахуванням принципів доказової медицини та сучасних технологій. Зміст дисципліни тісно інтегрований з іншими навчальними компонентами програми:

- **Здобуті компетентності:** Базується на знаннях, отриманих під час опанування нормативних дисциплін, зокрема «Етика, біоетика та академічна доброчесність», «Методологія та дизайн наукових досліджень в охороні здоров'я та біології» та «Методологія та організація педагогічного процесу. Презентація результатів наукових досліджень».

- **Міждисциплінарний зв'язок:** Тісно пов'язана та доповнює зміст інших вибірових дисциплін ортодонтичного профілю, таких як:
 - «Міофункціональна та логопедична корекція в комплексному ортодонтичному лікуванні на різних етапах розвитку прикусу»
 - «Цефалометричний метод діагностики в ортодонтії»
 - «Діагностика та ортодонтичне лікування пацієнтів із патологією тканин пародонту»
 - «Сучасні методи діагностики та лікування в ортодонтії»

3. ПРОГРАМА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Код розділу	Назва розділу	Основний зміст теми (питання для розгляду)	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
01.	Організація ортодонтичної допомоги дітям, підліткам та дорослим в сучасних умовах	Структура організації ортодонтичної допомоги населенню. Основні показники діяльності лікаря-ортодонта. Документація і звіти. Організація допомоги різним віковим групам та хворим з вродженими вадами розвитку обличчя.	ЗК01, ЗК03, СК01
02.	Особливості росту та розвитку зубощелепної системи. Періоди розвитку прикусу	Особливості росту і формування щелепних кісток у віковому аспекті. Морфологічна і функціональна характеристика тимчасового, змінного та постійного прикусу. Поняття норми в ортодонтії, варіантів норми, формуючої та сформованої аномалії.	ЗК01, ЗК03, СК01, СК02
03.	Етіологічні чинники та патогенез зубощелепних аномалій	Спадкові та придбані фактори. Значення природного годування, вплив захворювань дихальних шляхів, рахіту. Шкідливі звички та методи їх усунення. Характеристика фізіологічного та аномалійного перебігу функцій. Аномалії вуздечок, передсінку порожнини рота.	ЗК01, ЗК03, СК01, СК02, СК05
04.	Профілактика зубощелепних аномалій та деформацій. Диспансеризація	Первинна профілактика. Боротьба зі шкідливими звичками. Нормалізація функцій дихання, мови, жування, ковтання. Профілактична міогімнастика. Своєчасне заміщення	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК06

Код розділу	Назва розділу	Основний зміст теми (питання для розгляду)	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
		дефектів зубів і зубних рядів. Диспансеризація дітей у ортодонта.	
05.	Діагностика в ортодонтії. Сучасні методи дослідження	Клінічні методи обстеження. Сучасні лабораторні методи: фотометрія, антропометричні вимірювання, рентгенологічні дослідження (ортопантомограми, телерентгенограми), функціональні методи. Класифікації зубощелепних аномалій. Принципи побудови діагнозу.	ЗК01, ЗК03, СК01, СК02, СК05
06.	Загальні принципи і методи лікування ортодонтичних хворих. Сучасні ортодонтичні апарати	Планування ортодонтичного лікування. Апаратурний метод, класифікація апаратів. Сучасні знімні і незнімні апарати, позаротові конструкції. Хірургічні, протетичні та комплексні методи лікування.	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК07
07.	Хірургічні втручання в комплексному лікуванні зубощелепних аномалій	Пластика вуздечок, компактостеотомія, послідовне видалення зубів по Хотцю. Мікроімпланти, імплантація зубів. Щелепно-лицева хірургія при скелетних формах аномалій. Особливості лікування дітей з вродженими незрощеннями губи та піднебіння.	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК07
08.	Підготовка та захист наукового проєкту	Методологія підготовки наукового проєкту. Оформлення результатів дослідження. Публічна презентація наукових результатів. Аргументація висновків та відповіді на запитання. Критерії оцінювання наукових проєктів.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК02, СК03, СК04, СК05, СК06, СК07, СК08

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.Очна денна форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин				Форми контролю	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
	Всього	Аудиторних		Самостійна робота		
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Етіологія та діагностика зубощелепних аномалій	44	20	12	12		
1.1. Організація ортодонтичної допомоги. Особливості росту та розвитку ЗЩС	14	4	4	6	Тестування, усне опитування	ЗК01, СК01
1.2. Етіологічні чинники та патогенез ЗЩА. Вплив загального фізичного розвитку	14	4	4	6	Аналіз клінічних кейсів, робота з діагностичними моделями	ЗК01, ЗК03, СК01, СК05
1.3. Профілактика ЗЩА та деформацій. Диспансеризація	16	12	4	0	Колоквіум, розбір випадків	ЗК01, СК01, СК07
Модуль 2: Сучасні методи діагностики та лікування	36	16	12	8		
2.1. Діагностика в ортодонтії. Сучасні методи дослідження	12	4	4	4	Практична робота, аналіз кейсів	ЗК01, СК01, СК05
2.2. Загальні принципи і методи лікування. Сучасні ортодонтичні апарати	12	4	4	4	Розробка та захист планів лікування	ЗК01, СК02, СК05
2.3. Хірургічні втручання в комплексному лікуванні ЗЩА	12	8	4	0	Аналіз клінічних ситуацій, тестування	ЗК01, ЗК03, СК07, СК08
2.4.Підготовка та захист наукового проєкту	10	0	4	6	Публічний захист проєкту	ЗК01-04, СК01- 08
Разом по дисципліні:	90	40	28	22		

4.2. Очна вечірня форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин	Форми контролю	
-------------------------------	-----------------	----------------	--

	Всього	Аудиторних		Самостійна робота		Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Етіологія та діагностика зубощелепних аномалій	44	12	8	24		
1.1. Організація ортодонтичної допомоги. Особливості росту та розвитку ЗЩС	14	2	2	10	Тестування, усне опитування	ЗК01, СК01
1.2. Етіологічні чинники та патогенез ЗЩА. Вплив загального фізичного розвитку	14	2	2	10	Аналіз клінічних кейсів, робота з діагностичними моделями	ЗК01, ЗК03, СК01, СК05
1.3. Профілактика ЗЩА та деформацій. Диспансеризація	16	8	4	4	Колоквіум, розбір випадків	ЗК01, СК01, СК07
Модуль 2: Сучасні методи діагностики та лікування	36	12	8	16		
2.1. Діагностика в ортодонтії. Сучасні методи дослідження	12	2	4	6	Практична робота, аналіз кейсів	ЗК01, СК01, СК05
2.2. Загальні принципи і методи лікування. Сучасні ортодонтичні апарати	12	4	2	6	Розробка та захист планів лікування	ЗК01, СК02, СК05
2.3. Хірургічні втручання в комплексному лікуванні ЗЩА	12	6	2	4	Аналіз клінічних ситуацій, тестування	ЗК01, ЗК03, СК07, СК08
Підготовка та захист наукового проєкту	10	0	4	6	Публічний захист проєкту	ЗК01-04, СК01-08
Разом по дисципліні:	90	24	20	46		

4.3. Заочна форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин			Форми контролю	
	Всього	Аудиторних			

		Лекції	Практичні	Самостійна робота		Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
Модуль 1: Етіологія та діагностика зубощелепних аномалій	44	6	2	36		
1.1. Організація ортодонтичної допомоги. Особливості росту та розвитку ЗЩС	14	2	0	12	Онлайн-тестування, аналіз клінічних випадків	ЗК01, СК01
1.2. Етіологічні чинники та патогенез ЗЩА. Вплив загального фізичного розвитку	14	2	0	12	Дистанційне проєктне завдання	ЗК01, ЗК03, СК01, СК05
1.3. Профілактика ЗЩА та деформацій. Диспансеризація	16	2	2	12	Електронний колоквиум, форум	ЗК01, СК01, СК07
Модуль 2: Сучасні методи діагностики та лікування	36	6	4	26		
2.1. Діагностика в ортодонції. Сучасні методи дослідження	12	2	2	8	Аналіз кейсів, порівняльна таблиця методів діагностики	ЗК01, СК01, СК05
2.2. Загальні принципи і методи лікування. Сучасні ортодонтичні апарати	12	2	2	8	Розробка алгоритму вибору методу лікування	ЗК01, СК02, СК05
2.3. Хірургічні втручання в комплексному лікуванні ЗЩА	12	2	0	10	Дослідницьке завдання, аналіз літератури	ЗК01, ЗК03, СК07, СК08
Підготовка та захист наукового проєкту	10	2	2	6	Публічний захист (може бути онлайн)	ЗК01-04, СК01-08
Разом по дисципліні:	90	14	8	68		

5. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія», очікується, що здобувач вищої освіти після завершення навчання повинен володіти системою інтегральної, загальних та

спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для здійснення науково-дослідної, педагогічної, інноваційної та клінічної діяльності в галузі стоматології.

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

№	Назва	Знання	Уміння
Загальні компетентності			
ЗК01	Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.	Знає принципи системного аналізу; методологію наукового дослідження; норми професійної етики та академічної доброчесності.	Уміє аналізувати складні наукові та клінічні проблеми; синтезувати знання з різних джерел; дотримуватися етичних норм у професійній діяльності.
ЗК02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Знає джерела наукової інформації; методи пошуку та критичного аналізу літератури; принципи роботи з базами даних.	Уміє здійснювати пошук наукової інформації; критично аналізувати та систематизувати дані; використовувати різні методи обробки інформації.
ЗК03	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знає методологію наукового дослідження; принципи системного аналізу; логічні основи наукового мислення.	Уміє формулювати гіпотези; аналізувати складні концепції; синтезувати нові ідеї на основі аналізу різних джерел.
ЗК04	Здатність працювати в міжнародному контексті.	Знає принципи міжкультурної комунікації; сучасні тенденції розвитку стоматології у світі; міжнародні стандарти наукової діяльності.	Уміє презентувати результати досліджень міжнародній аудиторії; співпрацювати з іноземними колегами; адаптуватися до міжнародних вимог наукової діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.	Знає методологію наукового дослідження в стоматології; сучасні методи дослідження; вимоги до публікацій у міжнародних наукових виданнях.	Уміє планувати та проводити оригінальні дослідження; аналізувати та інтерпретувати результати; оформлювати результати досліджень для публікації.
СК02	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.	Знає принципи управління проєктами; сучасні інноваційні технології в стоматології; методи оцінки ефективності інновацій.	Уміє розробляти концепції інноваційних проєктів; планувати етапи реалізації проєктів; координувати міждисциплінарну співпрацю.
СК03	Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.	Знає вимоги до академічних публікацій; принципи наукової комунікації; методи підготовки наукових презентацій.	Уміє готувати наукові статті та тези; проводити усні доповіді та постерні презентації; брати участь у наукових дискусіях іноземною мовою.
СК04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти.	Знає методологію викладання у вищій школі; принципи педагогіки та андрагогіки; сучасні освітні технології.	Уміє розробляти навчальні програми та методичні матеріали; використовувати інтерактивні методи навчання; оцінювати знання студентів.

СК05	Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.	Знає сучасні тенденції розвитку стоматології; методологію наукового дослідження; критерії якості наукових досліджень.	Уміє ідентифікувати актуальні проблеми галузі; формулювати наукові гіпотези; застосовувати методи контролю якості досліджень.
СК06	Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.	Знає сучасне програмне забезпечення для наукових досліджень; принципи роботи з базами даних; цифрові освітні технології.	Уміє використовувати спеціалізоване ПЗ для обробки даних; працювати з науковими базами даних; застосовувати цифрові технології в навчальному процесі.
СК07	Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.	Знає методи критичного аналізу; принципи міждисциплінарного підходу; сучасні досягнення стоматології та суміжних дисциплін.	Уміє критично оцінювати наукові публікації; аналізувати складні клінічні випадки; інтегрувати знання з різних дисциплін.
СК08	Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.	Знає принципи особистісного та професійного розвитку; джерела безперервного медичного та наукового навчання; методи самоосвіти.	Уміє планувати власний професійний розвиток; критично оцінювати свої знання та вміння; адаптуватися до змін у галузі.

Примітка: Усі компетентності повністю відповідають Стандарту вищої освіти для спеціальності 221 "Стоматологія" (рівень PhD) та змістові дисципліни «Вплив загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, їх діагностика, профілактика та лікування».

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

6.1. Мета, завдання та загальні вимоги

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є інтегральною формою навчальної діяльності, основним компонентом якої є індивідуальний науковий проєкт. Останній одночасно є формою підсумкового контролю (заліку) та спрямований на формування інтегральної компетентності, визначеної Стандартом вищої освіти, з акцентом на наукове дослідження в галузі ортодонції. Метою є формування здатності до проведення оригінального наукового дослідження, аналізу етіології, діагностики, профілактики та лікування зубощелепних аномалій, що оцінюється під час публічного захисту проєкту.

6.2. Організаційні форми самостійної роботи

- Індивідуальний науковий проєкт: розробка, виконання та подальший захист наукового дослідження в галузі впливу загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій, що є формою підсумкового контролю (заліку).
- Аналіз клінічних випадків: робота з реальними клінічними ситуаціями з використанням сучасних методів діагностики (цефалометрія, моделювання) та наукового аналізу.
- Систематичні огляди літератури: критичний аналіз наукових джерел з етіології, патогенезу та лікування зубощелепних аномалій з формуванням висновків для власного дослідження.
- Порівняльні дослідження: аналіз ефективності різних ортодонтичних апаратів, методів діагностики та клінічних протоколів лікування з використанням статистичних методів.
- Розробка наукових протоколів: створення методології власного дослідження з обґрунтуванням вибору методів оцінки впливу фізичного розвитку та інших факторів на ЗЩА.

6.3. Методичне та інформаційне забезпечення

- Рекомендовані джерела: наукові монографії, статті в міжнародних рецензованих журналах (American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics, The Angle Orthodontist, European Journal of Orthodontics), клінічні протоколи, бази даних (PubMed, Scopus, Web of Science).
- Інформаційно-технічне забезпечення: цефалометричне програмне забезпечення, ПЗ для аналізу діагностичних моделей, цифрові бібліотеки, статистичні пакети для аналізу даних.
- Місця проведення: науково-дослідні лабораторії кафедри, клінічні бази, комп'ютерні класи з спеціалізованим ПЗ для планування лікування.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОЄКТНИХ РОБІТ

Напрямок 1. Дослідження впливу загального фізичного розвитку та етіологічних чинників

1.1. "Взаємозв'язок між типами фізичного розвитку дитини та формуванням скелетних форм зубощелепних аномалій".

1.2. "Роль спадкових та набутих факторів у формуванні аномалій прикусу: науковий аналіз".

1.3. "Вплив шкідливих звичок та функціональних порушень на розвиток зубощелепної системи в різні вікові періоди".

Напрямок 2. Інновації в діагностиці та профілактиці ЗЩА

2.1. "Порівняльна ефективність сучасних цефалометричних методів діагностики при скелетних аномаліях".

2.2. "Наукове обґрунтування протоколів ранньої профілактики зубощелепних аномалій у дітей".

2.3. "Розробка алгоритму комплексної діагностики ЗЩА з урахуванням впливу загального фізичного розвитку".

Напрямок 3. Сучасні методи лікування та їх ефективність

3.1. "Аналіз ефективності різних типів ортодонтичних апаратів для корекції ЗЩА, зумовлених порушенням фізичного розвитку".

3.2. "Дослідження результатів комплексного лікування пацієнтів із вродженими вадами розвитку обличчя".

3.3. "Оптимізація протоколів лікування при зубощелепних аномаліях, асоційованих із системними захворюваннями".

Напрямок 4. Міждисциплінарний підхід та реабілітація

4.1. "Наукове обґрунтування міждисциплінарного підходу до лікування пацієнтів із синдромальною патологією".

4.2. "Дослідження критеріїв стабільності результатів ортодонтичного лікування в довгостроковій перспективі".

4.3. "Розробка системи моніторингу та реабілітації пацієнтів після завершення активного ортодонтичного лікування".

Критерії вибору теми:

- Відповідність змісту навчальної дисципліни та її науковому спрямуванню.

- Наукова новизна та потенційний внесок у розвиток ортодонтії.

- Можливість практичного впровадження результатів дослідження в клінічну практику.

- Наявність ресурсного та методичного забезпечення для виконання.

- Відповідність компетентностям рівня PhD.

Вимоги до виконання проектних робіт:

- Обсяг роботи: 15-20 сторінок комп'ютерного тексту.

- Обов'язкове включення розділів: огляд літератури, матеріали та методи, результати, обговорення, висновки.

- Наявність статистичного аналізу даних (за необхідності).

- Структура роботи має відповідати вимогам до наукових публікацій.

- Обов'язкове цитування сучасних наукових джерел (не менше 20-30 посилань).

***Примітка:** Усі проекти мають ґрунтуватися на власному науковому дослідженні, містити чіткий методологічний опис, обробку даних, висновки та практичні рекомендації для впровадження в клінічну практику ортодонта.*

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ

7.1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання здобувачів проводиться з використанням рейтингової системи (ЄКТС). Відповідно до вимог для галузі знань 22 "Охорона здоров'я", максимальна кількість балів за дисципліну становить 200 балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового контролю – 80 балів. Усі розрахунки проводяться виключно за 200-бальною шкалою.

7.2. Форми контролю та їх структура

Поточна навчальна діяльність (максимум 120 балів):

Індивідуальні практичні завдання - 50 балів

- Індивідуальні практичні завдання - 50 балів
Робота з діагностичними моделями, аналіз телерентгенограм та ортопантомограм, цефалометричні розрахунки, складання планів лікування

- Наукові дискусії та презентації - 40 балів
Проміжні презентації етапів наукового дослідження, обговорення методологічних аспектів, аналіз клінічних випадків

- Аналіз наукових публікацій - 30 балів
Критичний огляд джерел з етіології, діагностики та лікування зубощелепних аномалій, систематизація літератури для наукового обґрунтування власного дослідження

Підсумковий контроль (максимум 80 балів):

- Залік у формі захисту індивідуального наукового проєкту: 80 балів
Публічний захист завершеного наукового дослідження в галузі впливу загального фізичного розвитку та інших етіологічних чинників на формування зубощелепних аномалій

7.3. Деталізовані критерії поточного контролю

7.3.1. Індивідуальні практичні завдання (50 балів)

Технічна правильність (15 балів) - оцінюється коректність виконання завдання, відповідність стандартам якості

Наукова обґрунтованість (15 балів) - враховує відповідність методів дослідження поставленим завданням

Інноваційність/Креативність (10 балів) - оцінює оригінальність підходу до вирішення завдання

Якість оформлення (10 балів) - враховує дотримання стандартів оформлення наукових робіт

7.3.2. Наукові дискусії та презентації (40 балів)

Активність та участь (15 балів) - оцінює регулярність та конструктивність участі в дискусіях

Якість презентацій (15 балів) - враховує структуру, наочність, аргументованість виступів

Аналіз наукових публікацій (10 балів) - оцінює глибину аналізу джерел, критичне мислення

7.3.3. Проміжні етапи наукового проєкту (30 балів)

Концепція та обґрунтування (10 балів) - оцінює наукову новизну, актуальність, методологічну обґрунтованість

План дослідження (10 балів) - враховує деталізацію, реалістичність, ресурсне забезпечення

Проміжна презентація (10 балів) - оцінює якість виступу, логіку викладу, якість візуалізації

7.4. Умови допуску до заліку

До заліку допускаються здобувачі, які:

Виконали всі види робіт, передбачені поточною навчальною діяльністю

Набрали не менше 72 балів за поточну навчальну діяльність (60% від 120 балів)

Завершили всі проміжні етапи наукового проєкту

Представили оформлений згідно з вимогами індивідуальний науковий проєкт для підсумкового захисту

7.5. Критерії оцінювання захисту проєкту (80 балів)

Наукова новизна та актуальність (20 балів) - інноваційність ідеї, актуальність для галузі, потенційний внесок у науку

Методологічна коректність (20 балів) - обґрунтованість обраних методів, коректність дизайну дослідження

Практична значущість (20 балів) - придатність до впровадження, клінічна доцільність, соціальна корисність

Якість презентації та захисту (20 балів) - логіка та структура викладу, якість візуалізації, аргументованість відповідей

7.6. Шкала оцінювання

Для зарахування навчальної дисципліни та внесення оцінки до документів обліку успішності застосовується наступна шкала:

ВСЬОГО ОЦІНОК	СУМА БАЛІВ		ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
	100 балів	200 балів		екзамен	залік
	90 - 100	170 - 200	A	відмінно	зараховано
	82 - 89	155 - 169	B	добре	
	75 - 81	140 - 154	C		
	68 - 74	125 - 139	D	задовільно	
	61 - 67	111 - 124	E		
	35 - 60	60 - 111	FX	незадовільно	не зараховано
	1 - 34	1 - 59	F		

***Примітка:** Відповідно до встановлених вимог для Галузі знань 22 "Охорона здоров'я", всі розрахунки проводяться виключно за 200-бальною шкалою.*

7.7. Умови перескладання

Здобувачі, які отримали оцінку FX (60-110 балів), мають право протягом 2 місяців усунути недоліки та подати доопрацьовану роботу для повторної перевірки

Здобувачі, які отримали оцінку F (1-59 балів), зобов'язані повторно вивчити дисципліну у встановленому порядку

7.8. Моніторинг якості

Система оцінювання передбачає:

Регулярний зворотний зв'язок від наукового керівника

Прогнозованість та прозорість критеріїв оцінювання
Корекцію наукового дослідження на основі аналізу проміжних результатів

Забезпечення об'єктивності та справедливості

Примітка: Оцінювання орієнтоване на демонстрацію здобувачами рівня сформованості компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти для спеціальності 221 "Стоматологія".

8. МЕТОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

8.1. Загальні підходи до навчання

Освітній процес з дисципліни ґрунтується на компетентнісному, дослідницькому та практично-орієнтованому підходах, спрямованих на формування здатності до проведення оригінальних наукових досліджень в галузі ортодонції та впровадження інноваційних технологій у клінічну практику.

8.2. Сучасні освітні технології

- **Інтерактивні лекції-демонстрації:** проблемне викладення на основі аналізу клінічних випадків, відеоаналіз ортодонтичних втручань, демонстрація роботи з цефалометричним програмним забезпеченням, гостьові лекції провідних науковців-ортодонтів
- **Наукові дискусії щодо ефективності методів лікування:** презентація результатів власних досліджень, критичний аналіз методології наукових досліджень в ортодонції
- **Практикуми-майстерні:** розробка наукових протоколів досліджень, освоєння статистичних методів аналізу даних, відпрацювання навичок цефалометричного аналізу та роботи з діагностичним обладнанням

8.3. Активні та інтерактивні форми навчання

- **Проектне навчання:** розробка та реалізація індивідуальних наукових проєктів з дослідження впливу різних чинників на формування ЗЩА
- **Проблемно-орієнтоване навчання:** аналіз складних клінічних випадків, розв'язання діагностичних та лікувальних завдань
- **Діяльнісні методи:** проведення експериментальних досліджень, порівняльний аналіз ефективності різних ортодонтичних методик

8.4. Цифрові технології в навчанні

- **Віртуальне навчання:** онлайн-симулятори цефалометричних досліджень, 3D-моделювання зубоцелєпних аномалій, дистанційні консультації
- **Інформаційні ресурси:** бази даних наукових публікацій з ортодонції, хмарні технології для обробки дослідницьких даних, спеціалізоване ПЗ для статистичного аналізу

8.5. Індивідуальні форми роботи

- **Науковий супровід:** індивідуальні консультації з науковим керівником, персональне навчання методології наукового дослідження в ортодонції

- **Самостійна наукова робота:** робота з науковою літературою, підготовка наукових публікацій, участь у наукових дослідженнях кафедри

9. ПЕРЕЛІК ТЕМАТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ

Модуль 1: Етіологія та діагностика зубощелепних аномалій

1. Сучасні принципи комплексної діагностики зубощелепних аномалій. Наукове обґрунтування вибору методів обстеження.
2. Критичний аналіз впливу загального фізичного розвитку на формування зубощелепної системи. Наукові дослідження в галузі взаємозв'язку соматичного розвитку та ЗЩА.
3. Сучасні класифікації зубощелепних аномалій. Критичний аналіз їх клінічної значущості для прогнозування результатів лікування.
4. Діагностика та оцінка впливу шкідливих звичок на розвиток зубощелепних аномалій. Наукове обґрунтування методів корекції.
5. Алгоритм обстеження пацієнта зі складними зубощелепними аномаліями. Роль ортодонта в мультидисциплінарній команді.

Модуль 2: Сучасні методи діагностики та лікування

6. Сучасні принципи планування ортодонтичного лікування. Наукове обґрунтування вибору між різними типами ортодонтичних апаратів.
7. Біомеханіка ортодонтичного лікування. Наукові основи вибору методів та конструкцій для корекції зубощелепних аномалій.
8. Сучасні підходи до лікування аномалій прикусу в різних вікових періодах. Оцінка ефективності різних методів лікування.
9. Тактика лікування скелетних форм зубощелепних аномалій. Наукове обґрунтування вибору методів корекції.
10. Діагностика та лікування функціональних порушень при зубощелепних аномаліях. Оцінка ефективності міофункціональної терапії.

Модуль 3: Комплексне лікування та спеціальні випадки

11. Сучасні протоколи комплексного лікування вроджених вад розвитку обличчя. Оптимізація взаємодії з хірургами та іншими фахівцями.
12. Діагностика, класифікація та сучасні принципи лікування рецидивів після ортодонтичного лікування.
13. Комплексна реабілітація пацієнтів після ортодонтичного лікування. Наукове обґрунтування програм ретенції та диспансерного спостереження.
14. Роль сучасних цифрових технологій у плануванні ортодонтичного лікування.
15. Діагностика та лікування ускладнень ортодонтичного лікування. Наукові дослідження в галузі профілактики та корекції ускладнень.
16. Особливості діагностики та лікування зубощелепних аномалій у дітей з супутньою патологією.
17. Етичні та правові аспекти надання ортодонтичної допомоги. Питання якості життя та інформованої згоди.
18. Організація ортодонтичної допомоги в Україні та за кордоном. Аналіз сучасних систем менеджменту якості.

Примітка: Усі питання орієнтовані на оцінку здатності здобувача до глибокого аналізу, інтеграції знань з ортодонції, фізіології та доказової медицини, формування власного науково-практичного підходу на рівні доктора філософії.

10. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

10.1. Основна література

1. Фліс П. С., Дмитренко М. І., Клітинська О. В., Неспрядько В. П. Ортодонція: підручник. – Київ: Медицина, 2019. – 464 с.
2. Graber, L. W., Vanarsdall, R. L., Vig, K. W. L., & Huang, G. J. Orthodontics: Current Principles and Techniques. – 7th ed. – St. Louis: Elsevier, 2023. – 1088 p.
3. Hanson, M. L., & Barrett, R. H. Fundamentals of Orofacial Myology. – Springfield: Charles C Thomas, 2021. – 380 p.
4. Nanda, R., & Kapila, S. Current Therapy in Orthodontics. – St. Louis: Elsevier, 2021. – 428 p.

10.2. Додаткова література

5. Mason, R. M. Myofunctional Therapy. – Austin: Pro-Ed, 2020. – 295 p.
6. Garliner, D. Myofunctional Therapy in Dental Practice. – Miami: Bartel Dental Book Company, 2019. – 320 p.
7. Дрогомирецька, М. С., & Єзерська, О. Результати стоматологічного обстеження пацієнтів із патологією прикусу та головним болем. Сучасна стоматологія. – 2023. – №4. – С. 36-41.
8. Дрогомирецька, М. С., & Ткаченко, Ю. В. Інтегральний аналіз клінічних та рентген-антропометричних предикторів тонкого фенотипу тканин пародонту як фактора ризику пародонтальних ускладнень ортодонтичного лікування. Сучасна стоматологія. – 2024. – №1. – С. 86–90.
9. Drohomyska, M., & Tkachenko, Y. The method of assessing the degree of glossoptosis according to clinical and X-ray anthropometrical predictors: clinical guidelines. Georgian Medical News. – 2024. – №350. – P. 57-62.
10. Kulygina, V. M., Arshynnikov, R. S., Drohomyska, M. S., et al. Morphological studies of changes in dental hard tissues following different methods of dental deposit removal. Wiadomości Lekarskie. – 2025. – Vol. LXXVIII, Iss. 4. – P. 717-725.

10.3. Інформаційні ресурси

11. Наукові бази даних:

- PubMed/MEDLINE (pubmed.[ncbi.nlm.nih.gov](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov))
- Scopus (scopus.com)
- Web of Science (webofscience.com)

12. Професійні асоціації:

- International Association of Orofacial Myology (IAOM) - iaom.com
- World Federation of Orthodontists (WFO) – worldfedortho.com
- European Orthodontic Society (EOS) – eoseurope.org

13. Освітні платформи:

- Myofunctional Therapy Training - myoresearch.com
- Orthodontic CYBERjournal (ocyber.com)

10.4. Матеріально-технічне забезпечення

14.Діагностичне обладнання:

- Електроміографічні системи для дослідження м'язової функції
- Стабілоплатформи для оцінки постури

15.Терапевтичне обладнання:

- Набори для кінезіотейпування
- Міофункціональні трейнери різних типів
- Апарати для міофункціональної корекції

16.Навчальне обладнання:

- Тренінгові фантоми для відпрацювання технік міогімнастики
- Відеосистеми для демонстрації технік корекції

17.Цифрові технології:

- Програмне забезпечення для аналізу м'язової функції
- Системи для віртуального планування комплексного лікування